

Nerimstant aistroms dėl pasiūlytos autobusų stoties investicijų sutarties ir artėjant balsavimui miesto Taryboje TS-LKD Panevėžio miesto skyrius išplatino pareiškimą “Kodėl Panevėžio valdžia vengia antikorupcinio sutarties dėl autobusų stoties vertinimo?”. Pareiškimе, kurį pasirašo skyriaus pirmininkės pirmoji pavaduotoja Indiana Grigienė rašoma:

“Panevėžio autobusų stotiai būtina rekonstrukcija. Ši miesto vieta tapo Panevėžio stagnacijos vizitine kortele. Gaila, kad sprendimai sutvarkyti šią miesto centro nepuošiančią vietą užstrigo.

Šių metų sausio 25 dieną miesto savivaldybės Taryba svarstys Investicijų sutarties dėl Panevėžio miesto autobusų stoties ir besiribojančių teritorijų konversijos ir naujos Panevėžio miesto autobusų stoties statybos investicijų projekto tarp Panevėžio miesto savivaldybės, Uždarnosios akcinės bendrovės “Baltisches Haus” bei Uždarnosios akcinės bendrovės “Panevėžio autobusų parkas” (toliau – naujos Panevėžio autobusų stoties investicijų) projektą. <http://www.panevezys.lt/lt/el.demokratija/el.-teisekura/3695.html>

Iš pirmo žvilgsnio tai labai reikalingas ir ilgai lauktas sprendimas. Tačiau, kaip jau darosi įprasta, šios Panevėžį valdančios daugumos projektai sukelia daug su skaidrumu susijusių klausimų.

Visų pirma, visai neaišku, koks yra šios sutarties žanras. Dokumentas vadinamas Investicijų sutartimi, nors savivaldybės tarybos nariams komitetuose jis buvo vadinamas viešąja ir privačia partneryste (PPP). Jeigu tai yra pastarasis variantas, tai tokia sutartis turi būti siunčiama į Finansų ministeriją ir sulaukti jos pritarimo bei aiškaus atsakymo, ar ši sutartis nepažeidžia viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę reglamentuojančių įstatymų nuostatų. Jeigu tai yra, kaip rašoma pavadinime, Investicijų sutartis, klausimų kyla dar daugiau.

Svarbiausias klausimas – ar skaidriai atrinktas investuotojas. Panašu, kad visas procesas buvo organizuojamas taip, kad jame dalyvautų iš anksto sutarta bendrovė. Gali būti, kad savivaldybė tiesiog vykdė vienai bendrovei naudingą ir jos pačios sukurtą schemą.

Iš sutarties apskritai sunku suprasti, kas čia ir ką investuoja?

Investuotoju pavadinta verslo bendrovė ir savivaldybė tiesiog susitaria vykdyti mainus.

Panašu, kad nelygiaverčius ir abejotino skaidrumo mainus. “Investuotojas” už 700 000 eurų žada pastatyti naują autobusų stotį, o savivaldybė jam atiduoda automobilių stovėjimo aikštelę. Sutartyje nėra net užsiminta, kiek tokia aikštelė kainuotų rinkos kainomis. Todėl kyla pagrįstas klausimas, kad verslo bendrovė šiame projekte dalyvauja tik todėl, kad be jokio konkurso įsigytų žemės sklypą miesto centre, taip niekam ir nesužinojus, kokia to sklypo tikroji kaina.

Beje, verslui 700000 yra labai maži pinigai, žinant, kokį perspektyvų objektą gauna. Mat, atsilaisvinus pastatui, kuriame buvo įsikūręs SEB bankas, čia kursis didžiulės prekybos

erdvės. Ir visa tai – be jokių konkursų, apeinant galiojančius prekybos plotų apribojimus. Dar blogiau, kad vienos iš sutarties pusės – savivaldybės – išlaidos iš viso nėra atskleidžiamos, nors savivaldybės įsipareigojimai dėl infrastruktūros yra dideli. Sutartyje rašoma, kad “ekonominės – socialinės naudos pagrindimas bus atliekamas teisės aktų nustatyta tvarka”. Tai reiškia, kad pirmiausia pasirašoma sutartis, o tik po to aiškinamasi, ar yra ekonominė bei socialinė nauda.

Visiškai neaišku, kokia numatoma tikroji naujos autobusų stoties kaina, ką reiškia sutartyje minimos paskolos, kas už jas atsakingas, kokią finansinę naštą dėl to turės savivaldybės biudžetas?

Iš to, kas pateikta Tarybos nariams balsavimui, šį projektą geriausiu atveju galima vadinti “Neskaidrių mainų sutartimi”. Panevėžio žmonių išrinktiems politikams yra siūloma pritarti labai miglotai mainų schemai, kurioje interesų galimai turi ir naują stotį projektuosiantys architektai. Neaišku, kaip bus vykdomas projektavimo ir statybos procesas. Ar ne tam, kad nereikėtų jokių konkursų ir atrankų, būsimojame Projekto įmonėje akcijų daugumą turės verslo bendrovė, o ne savivaldybės įmonė?

Belieka priminti, ką 2013 metais apie naujos autobusų stoties svarstymą tuometinėje savivaldybėje yra sakęs dabartinis valdančiosios daugumos politinis vadovas Povilas Urbšys: „Tampa dėsniu, kad Tarybos priimami sprendimai sutampa su padažnėjusiomis verslininkų ir valdžios bičiulystėmis“.

Laimėjus valdžią, požiūris akivaizdžiai pasikeitė. Savivaldybės tarybos nariams išdalintame dokumentų šiuo klausimu pakete nėra net pačios administracijos atlikto antikorpucinio vertinimo, nors akivaizdu, kad tarybos nariai, prieš balsuodami, turėtų būti supažindinti dėl galimų korpucinių prielaidų.

Atsižvelgdama į čia išdėstytas ir kitas Panevėžio spaudoje išdėstytas aplinkybes (žr. <http://www.paninfo.lt/ar-ir-si-karta-velnias-slypi-detalese/>), TSLKD Panevėžio miesto skyriaus taryba nutaria:

1. Rekomenduoti TSLKD atstovams Panevėžio miesto savivaldybės taryboje prašyti atidėti klausimo svarstymą ir pasiūlyti visai miesto Tarybai kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą dėl antikorpucinio šios sutarties vertinimo. Jeigu Taryba atsisakytų pritarti tokiam pasiūlymui, inicijuoti tokį kreipimąsi kartu su kitomis opozicinėmis partijomis. Rekomenduojame susilaikyti dėl pritarimo šiam projektui, kol nebus atsakyta į visus iškilusius klausimus ir kol nebus gautas atsakymas iš STT.
2. Išsiaiškinti, ar racionaliai naudojamas valstybės turtas ir ar nėra pažeistos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę reglamentuojančių įstatymų nuostatos. Tuo tikslu siūlyti savivaldybės tarybos nariams kreiptis į tokią priežiūrą vykdančią Seimo Audito komitetą.
3. Pasiūlyti skyriaus pirmininkei, Seimo narei Rasai Juknevičienei kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą prašant išsiaiškinti, ar investuotojo atranka vyko nepažeidžiant teisės aktų, ar atrankos sąlygos neribojo dalyvių konkurencijos.”

Tėvynės Sąjunga taip pat abejoja pasiūlytą balsuoti sutarčių
skaidrumu

